

ARRS

JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE

Raziskovalni projekti Ciljnega raziskovalnega programa »Zagotovimo.si hrano za jutri« so (so)financirani s strani Javne agencije za raziskovalno dejavnost

Raziskovalni projekt

Članica UL	Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta
Šifra	V4-1817
Naziv projekta	Tehnološke rešitve za izboljšanje dobrega počutja rejnih živali v perutninarstvu in prašičereji
Obdobje	1.11.2018 – 31.10.2020
Vodja	Manja Zupan
Veda	Biotehniške vede
Sofinancerji	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Vsebinski opis projekta	<p>Dobrobit rejnih živali ima v sodobni družbi pomembno vlogo pri zagotavljanju trajnostnega razvoja živinoreje v Evropi in drugod po svetu. Zavedati se moramo, da lahko dobrobit okrepimo z vpeljavo novih ali nadgradnjo starih proizvodnih tehnologij, za kar so potrebna nova znanja s področij etologije, tehnologije reje in zdravstvenega varstva. Na področjih prašičereje in perutninarstva je potrebno razviti sisteme, ki bodo omejili poškodbe grodnice pri nesnicah in bodo primerni za rejo prašičev brez potrebe po skrajševanju repov. Zato bodo v tem projektu kokoši nesnice izpostavljene dodatnim virom vitamina D, med tem ko bodo imeli prašiči možnost uporabe skupinske igrače, ki v praksi še ni bila preizkušena. Analiza kazalnikov za oceno tveganja pojava grizenja repov, ki zmanjšuje kakovost življenja prašičev, povzroča veliko ekonomsko škodo ter zmanjšuje kakovost prašičjega mesa, bo prispevala k večji ozaveščenosti rejcev ter strokovne službe o tej problematiki. Prvič v Sloveniji se bo s pomočjo projekta izdelalo poročilo o stanju dobrobiti v slovenskih rejah pur in razvilo predlog protokola za oceno dobrega počutja te vrste perutnine. Cilj projekta je tudi optimiziranje protokola za pitovne piščance in pridobitve povezave med objektivnimi kazalniki</p>

	<p>kakovosti piščancev v prvem tednu življenja in oceno dobrobiti pred zakolom. Analiza pridobljenih podatkov bo lahko pristojnim organom pomagala pri nadzoru dobrobiti v rejah prašičev, kokoši nesnic, pitovnih piščancev ter pur. V projektu bodo sodelovale tri znanstvene organizacije z dveh univerz v Sloveniji, gospodarska družba ter javne kmetijske strokovne službe. Velik poudarek projekta bo na pridobitvi etološkega znanja v komercialnih pogojih reje in vključenost rejcev v razvijanje tehnoloških inovacij, ki bodo omogočile živalim prijaznejše pogoje reje in zagotavljale varnejšo hrano za potrošnika. S tem projektom se bo povečala tudi prepoznavnost Slovenije na področju raziskovanja dobrega počutja rejnih živali.</p>
Sestava projektne skupine	SICRIS
Faze projekta in njihova realizacija	<p>Projekt, ki vključuje kokoši nesnice, pitovne piščance, pure in prašiče, je razdeljen na dva tematska sklopa. Prvi tematski sklop (DP 1) se nanaša na perutninski del projekta, ki bo osredotočen na oceno dobrobiti pitovne perutnine (piščancev in pur) v terenskih pogojih reje na farmah Perutnine Ptuj. Pri pitovnih piščancih bomo s pomočjo podatkov, ki so nam na razpolago iz prejšnjega CRP V4-1604 projekta, poskušali določiti potencialne kazalnike kakovosti pitovnih piščancev v prvem tednu, ki pomembno vplivajo na oceno dobrobiti pred zakolom in jih vključili v osnutek novega protokola za ocenjevanje dobrobiti piščancev. Pričakujemo, da bo ocena pridobljena v drugem letu projekta. V DP 1 bomo na Oddelku za zootehniko Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, točneje na Rodici, izvedli tudi poskus na kokoših nesnicah, in sicer bodo le-te izpostavljene dodatku vitamina D pod kontrolirani raziskovalnimi pogoji, s ciljem preučevanja poškodb grodnice. S poskusom bomo pričeli pol leta po pričetku projekta. Težišče drugega tematskega sklopa (DP 2) je v iskanju novih rešitev za preprečitev nastopa grizenja repov pri prašičih z nedotaknjenimi repi. Praktični poskus, ki bo izveden v jesensko/zimskem in pomladno/poletnem obdobju prvega leta projekta, bo potekal na prašičerejskih kmetijah pod okriljem Kmetijsko gozdarskega zavoda Ptuj in Murska Sobota. Na obratih bomo preučevali vpliv uporabe socialne igrače na pogostost pojava grizenja repov ter ušes. Poudarek je predvsem na živalih, ki ne bodo imele skrajšanih repov. Ker je grizenje repov kompleksen pojav in pogosto pod vplivom večjega števila dejavnikov, bomo naredili oceno tveganja za pojav te oblike obnašanja v Sloveniji, in sicer preko vprašalnikov. Slovenski prašičerejski svetovalci bodo preko Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije zbirali podatke leto in pol. Temu bo sledila analiza odgovorov. Znotraj posameznega tematskega sklopa bomo v prvem in zadnjem tromesečju organizirali delavnice in srečanja s partnerji ter zunanjimi sodelavci.</p>
Bibliografske reference	http://izumbib.izum.si/bibliografije/N20190313120714-30765.html

